

Regler for adgang til pseudonymiserede mikrodata under Danmarks Statistiks Specialeordning

Danmarks Statistik har fastsat nedenstående regler for adgang til pseudonymiserede mikrodata under Danmarks Statistiks ordning for specialestuderende (herefter specialeordningen). Specialeordningen varetages af Danmarks Datavindue under Danmarks Statistik.

Følgende miljøer kan autoriseres:

Der gives kun adgang for uddannelsesinstitutioner, der tilbyder kandidatuddannelser, som afsluttes med et kandidatspeciale (typisk 30-60 ECTS).

For at komme i betragtning til specialeordningen som uddannelsesinstitution skal din uddannelsesinstitution være tilknyttet et fakultet, et institut eller et center under et af de otte offentligt anerkendte forskningsuniversiteter i Danmark*:

- Københavns Universitet med tilknyttede universitetshospitaler herunder Rigshospitalet
- Aarhus Universitet med universitetshospitalet AUH i Skejby tilknyttet.
- Syddansk Universitet med Odense Universitetshospitalet tilknyttet.
- Roskilde Universitet
- Aalborg Universitet med Aalborg Universitetshospital tilknyttet
- Danmarks Tekniske Universitet
- Copenhagen Business School
- IT-Universitetet i København

Hvem kan få adgang

Der gives kun adgang for uddannelsesinstitutioner under ét af de offentligt anerkendte forskningsuniversiteter*, som har opnået en uddannelsesautorisation.

Uddannelsesautorisation

For at opnå en uddannelsesautorisation har Danmarks Statistik fastlagt fire krav, som institutionen skal indfri:

- 1) Uddannelsesinstitutionen skal have et højt og vedvarende fokus på datasikkerhed.
- 2) Der skal i forsknings-/analysemiljøet være en personaleansvarlig chef, som er indforstået med at påtage sig ansvaret for autorisationen og føre tilsyn med, at reglerne i autorisationsaftalen bliver overholdt. Hertil hører bl.a. løbende at sikre, at alle personer, der skal have adgang, kender reglerne for adgang til data og reglerne for hjemtag af resultater.

- 3) Der skal mindst være tre personer i miljøet (herunder vejledere), der har konkret erfaring med håndtering af data/store datamængder og solidt kendskab til Danmarks Statistiks datasikkerhedsregler. Erfaringen kan være opnået fx ved tidligere adgang til pseudonymiserede data under Danmarks Statistiks mikrodataordninger, eller ved på anden vis at have opnået erfaring i håndtering af registerdata.**
- 4) Miljøet skal fremgå af universitetets hjemmeside.

Spørgsmål til ansøgning om uddannelsesautorisation kan rettes til DDVautorisation@dst.dk. Skriv 'Vedr. ansøgning om uddannelsesautorisation' i emnefeltet.

*Hvis andre institutioner med udbud af kandidatuddannelser i Danmark har ønsker om at oprette en uddannelsesautorisation, kan der søges herom ved at fremsende beskrivelse af institutionen og behovet til DDVautorisation@dst.dk.

**. Uddannelsesautorisationen baseres på en eksisterende autorisation under Danmarks Statistiks Mikrodataordninger

Brugergruppen

Brugergruppen omfatter specialestuderende og brugere med særlige roller såsom autorisationsansvarlig, stedfortrædere, administratorer, underskrivere og vejledere/ forskere (er brugere med bl.a. hjemtagelsesret, jf. [Brugerroller](#)).

Brugere som tilknyttes uddannelsesautorisationen (på nær de specialestuderende) skal minimum have et halvt års erfaring som bruger af DST's Mikrodataordninger i DDV App'en

Alle brugere skal godkendes af Danmarks Statistisk som brugere og skal have en e-mailadresse udstedt af uddannelsesinstitutionen/miljøet. Inden projektadgang og login i Danmarks Datavindues applikation, DDV-app, skal alle brugere bestå certificeringskursus jf. [Login](#) og [Certificeringskursus](#).

Nedenfor beskrives brugerrollerne og deres ansvar.

1. Specialestuderende

Kun specialestuderende ved et af de godkendte uddannelsesinstitutioner (jf. ovenfor) kan få adgang som brugere under specialeordningen.

Den specialestuderendes specialeprojekt skal være af forskningshøjde og være baseret på pseudonymiserede mikrodata. Hvis dette er tilfældet, godkender vejleder specialeprojektets forskningshøjde ved udfyldelse af en særlig forskningshøjdeformular (jf. Bilag 1). En sådan godkendelse fordrer implicit, at vejleders forskning bl.a. er baseret på mikrodata.

Efter godkendelse af den specialestuderende som bruger på forskermaskinen (se [brugeradgang og certificering](#)), tilknyttes den specialestuderende et af projekterne under uddannelsesinstitutionens specialeordning indtil bestået kandidatspeciale (jf. pkt. 2.1, administrator).

Såfremt den specialestuderende efter dimission fra universitet med bestået kandidatspeciale opfordres til publicering af resultaterne fra kandidatspecialet, muliggøres dette ved hjemtagelse af programfiler samt resultater og evt. tilknytning til et bredt projekt dækkende de nødvendige mikrodata.

Specialestuderende tildeles *ikke* hjemtagelsesret jf. ”Regler for hjemtag”.

2. Brugere med særlige roller

Personsammenfald anbefales mht. roller i miljøets eksisterende autorisation under forskerordningen og uddannelsesautorisationen. Derved udnyttes eksisterende erfaring med Danmarks Statistiks mikrodataordninger.

2.1. Autorisationsansvarlig

Den autorisationsansvarlige er ansvarlig for tilknytning af brugere (herunder vejledere og specialestuderende) under uddannelsesautorisationen, ligesom denne udnævner personer til de vigtige roller (jf. [Brugerroller](#)) som administratorer, stedfortrædere og underskrivere.

2.2. Administrator

1. Projekter og pseudonymiserede mikrodata under specialeordningen.

Forskere/vejledere sørger for projektindstillinger på maksimalt fem brede projekter dækkende temaer under kandidatuddannelsen, jf. pkt. 2.3. [Anmodning om data og projektindstilling](#).

På anmodning af administrator leveres mikrodata til de godkendte projekter på en sikret server/analyseplatform jf. [Analyseplatforme](#).

Hvis ikke andet oplyses, anvendes Forskermaskinen som analyseplatform, alternativt skal uddannelsesinstitutionen selv foranledige (og finansiere) fx opdatering /udvidelse af den eksisterende Hosted Server med ekstra særligt drev til brug for uddannelsesautorisationen ved kontakt til servicedesk@dst.dk. Servicedesk sørger herefter for formalia herunder tilknytning af den valgte analyseplatform til uddannelsesautorisationen i DDV. Det påhviler administrator at angive hvilken analyseplatform, uddannelsesinstitutionen ønsker at anvende inden anmodning om levering af mikrodata.

2. Ansvar vedr. specialestuderende under uddannelsesautorisationen

Administrator anmoder om oprettelse af den af vejleder godkendte specialestuderende som bruger i DDV-app, se [Brugeroprettelse](#). Alle specialestuderende skal underskrive den seneste 'Brugeraftale' indeholdende paragraffer vedr. Specialeordningen.

NB: Såfremt den specialestuderende allerede er oprettet som bruger (fx ifm. studenterjob), er det administrators ansvar at rette henvendelse til DDV support ddvsupport@dst.dk mhp. ny brugeraftale til underskrivelse af den specialestuderende. Den specialestuderende vil fortsat være registreret under den eksisterende 3-4 tegns brugerID.

Administrator har ansvar for, at den af vejleder udfyldte forskningshøjde formular (gemt som pdf) placeres i en Work-mappe benævnt 'Forskningshøjde', idet e-mail (<projektnummer> specialestuderende forår/efterår 20xx) sendes til

Danmarks Datavindues kontaktansvarlige med de relevante dokumenter vedhæftede på specialestuderende vedhæftede .

Efter anmodning fra vejleder tildeler administrator den specialestuderende brugeradgang til det relevante projekt under miljøets specialeordning.

Efter bestået kandidatspeciale har administrator ansvaret for at fjerne den specialestuderende som bruger under uddannelsesautorisationen.

3. Brugere med projektadgang ud over administrator

Administrator tildeler som udgangspunkt miljøets vejledere brugeradgang til alle projekter under miljøets specialeordning. Disse anvender dog udelukkende brugeradgangen i relation deres rolle som vejledere af specialestuderende og ifm. hjemtag (se ”Regler for hjemtag”), og anvender således ikke mikrodata til analyser.

Det er aftalt, at vejledere *ikke* skal indregnes som brugere med projektadgange ved fakturering. Oplysninger om de relevante vejledere med projektadgang til specialeordningens projekter vedhæftes indstillingen i DDV-app med navne og e-mail adresser i et afkrydsningsskema (bilag 2).

Projektet bliver første gang faktureret for de studerendes projektadgange i forbindelse med godkendelse af projektet. Derefter faktureres projektadgange hver 12 måned i måneden projektet blev godkendt. Mhp. korrekt fakturering har administrator ansvar for bilag 2 altid er korrekt og opdateret med oplysningerne om vejledere, der har adgang til specialeordningen

4. Hjemtagelsesret og håndtering af overtrædelse af datasikkerhedsregler

De til specialeordningen tilknyttede vejledere bør alle tildeles hjemtagelsesret mht. alle projekter under specialeordningen, hvorved vejledere kan være suppleanter for hinanden i tilfælde af sanktioner, jf. ”Regler for hjemtag” nedenfor.

Tjek af filer ønsket hjemtaget af den specialestuderende vil derved indgå i vejledningen af de specialestuderende.

Administrator er ansvarlig for håndhævelse af sanktioner ved overtrædelse af sikkerhedsregler.

2.3. Vejledere.

Vejledere skal være erfarne brugere af DST’s mikrodataordninger og skal være tilknyttet uddannelsesinstitutionen (NB til mail-domæne), jf. [Tilknytningsaftale](#). Dette er for at sikre at vejleder er klædt på til at yde den fornødne hjælp til de studerende.

Vejlederens primære rolle er vejledning af egne specialestuderende i brug og analyse af mikrodata, idet vejlederen er tilknyttet projekterne uden selv at anvende dem til analyser. Vejledere inkluderes således som udgangspunkt ikke selv som brugere med projektadgang, jf. ”Pris” nedenfor.

1. Specialeprojekters forskningshøjde

Vejlederen vurderer specialeprojekters forskningshøjde for egne

specialestuderende mhp. udfyldelse af Forskningshøjdeformularen (bilag 1), jf. pkt. 1 og pkt. 2.1.2.

2. Fem brede projekter.

Vejledere og forskere udarbejder maksimalt fem projekter mhp. projektindstilling i DDV-app og efterfølgende godkendelse (jf. [Projektindstilling](#)).

Projekterne skal beskrives bredt (jf. [Brede projekter](#)). De oprettede brede projekter med tilhørende pseudonymiserede mikrodata bør kunne anvendes til uddannelsesinstitutionens specialestuderende en række år ud i fremtiden.

3. Vejleder anmoder administrator om tilknytning af godkendte specialestuderende til et af uddannelsesinstitutionens brede projekter med tilhørende pseudonymiserede mikrodata. De brede projekt dækker - ud over en vifte af andre problemstillinger – det aktuelle specialeprojektets problemstilling/formål.

4. Hjemtagelse af analyseresultater og koder.

På den specialestuderendes skriftlige anmodning, hjemtager vejleder analyseresultater for den specialestuderende (efter tjek af at filer til hjemtagelse efterlever sikkerhedsreglerne).

Læs nærmere under ”Regler for hjemtag” nedenfor.

Hvilke data kan der gives adgang til?

Der kan kun gives adgang til pseudonymiserede mikrodata, dvs. data, hvor alle identifikationsoplysninger såsom navn, identifikationsnummer (fx CPR og CVR) og adresse er fjernet.

Mikrodata må *udelukkende* anvendes til analyser, hvor kun bruger kan se mikrodata. Med ’bruger’ menes en person, der har accepteret en brugeraftale, er tilknyttet en uddannelsesinstitutionen gennem en godkendt tilknytningsaftale og har fået adgang til data for det konkrete projekt *via remote.dst.dk*.

Dataadgang: Et begrænset antal brede projekter

Adgang til mikrodata gives på baggrund af godkendte projektindstillinger under uddannelsesautorisationen, sv.t. uddannelsesinstitutionens specialeordning.

Vejledere og forskere under uddannelsesinstitutionen indsender maksimalt fem projektindstillinger (jf. [Projektindstilling](#)), som tematisk dækker vigtige emner i uddannelsesinstitutionens kandidatuddannelse, sv.t. ’brede projekter’ jf. [Brede projekter](#). De oprettede brede projekter med tilhørende pseudonymiserede mikrodata bør kunne anvendes til uddannelsesinstitutionens specialestuderende en række år ud i fremtiden.

Vejleder foranlediger tilknytning af godkendte specialestuderende til et af uddannelsesinstitutionens brede projekter med tilhørende pseudonymiserede mikrodata. De brede projekt dækker - ud over en vifte af andre problemstillinger – det aktuelle specialeprojektets problemstilling/formål.

DST har udformet et sæt særlige regler for specialeordningen vedr. regler for hjemtag og pris.

Regler for hjemtag

Der er udformet et særligt regelsæt for specialeordningen, hvad angår hjemtag af aggregerede data, analyseresultater og programkode.

Hjemtagelse sker i tæt samarbejde mellem 'hjemtager' (fx vejleder med hjemsendelsesret) og 'hjemtagende' (specialestuderende uden hjemtagelsesret). Såvel hjemtager som hjemtagende sanktioneres ved evt. datasikkerhedsbrud – men udelukkende hvad angår projektadgang under specialeordningen.

Læs nærmere herom i følgende dokument 'Vejledning - Datasikkerhedsregler under Specialeordningen herunder regler for hjemtagning af analyseresultater og sanktioner ved databrud' på hjemmesiden [her](#).

Pris

Mens pris for projektindstilling og evt. genindstilling fastsættes sv.t. de til enhver tid gældende regler og takster, leveres data til det begrænsede antal brede projekter uden beregning.

Der opkræves ikke brugerbetaling for vejledere/forskere under uddannelsesinstitutionen, forudsat disse ikke selv anvender mikrodata til analyser under specialeordningen. Brugerbetaling opkræves således som udgangspunkt udelukkende for specialestuderende og administratorer.

Ønskes yderligere service fra DST udarbejdes en rammeaftale på opgaven (fx flytning af programfiler).

Tvivlstilfælde

Rigsstatistikeren tager efter indstilling fra kontorchefen for Danmarks Datavindue stilling til de tvivlstilfælde, som måtte opstå ved fortolkning af reglerne.

Bilag 1 Vurdering af specialeprojektets forskningshøjde

Specialevejleder skal vurdere forskningshøjden for enhver specialestuderende, som ønsker at udarbejde sit speciale ved brug af mikrodata under Danmarks Statistiks Specialeordning. Forskningshøjdevurderingen udfyldes med nedenstående indhold og den pågældende uddannelsesinstitutions/universitets logo.

Dokumentet (pdf) lægges i en mappe benævnt ”Forskningshøjde”, som skal oprettes som undermappe i Work under miljøets uddannelsesautorisation.

Document title:	<FSE project number*> <Name of the Master’s thesis student> Research potential of the Master Thesis <date>
Heading	Assessment of research potential in Master Thesis
Background text	The legal basis for processing Personal Data is the Scientific Research Purpose. The Scientific Research Purpose is assessed by the Data Governance Expert (supervisor) and allows the student to access Danish register-based data. The assessment is based on a description of purpose, problem statement, what is investigated and how access to personal data contributes to the project.
Master’s Thesis information	Title: <Title of the Master Thesis > Author(s) : < Name of the Master’s thesis student >
Assessment of research potential	Short description of reasons for research potential (1-3 lines): <>
Supervisor’s name and signature	The undersigned signify by their signature that they have agreed in the research potential of the Master Thesis. < Supervisor’s name and date> <Signature>

* FSE project number (under the Master’s Thesis scheme): The approved project to which the Master's Thesis student will be granted access.

Bilag 2 Vejledere og forskere med projektagange

Udfyldes af administrator og vedhæftes specialeordningens projekter under indstillingen i DDV-App mhp. korrekt fakturering af brugere med projektagang
Derefter faktureres projektagange hver 12 måned i måneden projektet blev godkendt

Projektnummer	Vejleder1	Vejleder2	Vejleder3	Vejleder4	Vejleder-N
	<Navn>	<Navn>	<Navn>	<Navn>	<Navn>
	<e-mail>	<e-mail>	<e-mail>	<e-mail>	<e-mail>
71:.....	X	X	X	X	X
71:.....	X	X	X	X	
71:.....	X	X	X	X	X
71:.....	X	X	X	X	X
71:.....	X	X	X	X	X